

Den Indviede vender tilbage

af Cyril Scott, 1932, fra den danske udgave (s. 110-119)

SPØRGSMÅL: - De siger, at medens sandheden udelukkende kan nås gennem individuel anstrengelse, må alt arbejde på den anden side være kollektivt og autoritært organiseret. Det Okkulte Broderskabs Adepter er en gruppe mænd, der ligesom De selv har frigjort sig fra al begrænsning og er nået frem til sandheden; men ligesom De selv, har de påtaget sig et vist selvvalgt arbejde for at fremme verdens velfærd. De skaber store reformer på alle tilværelsens områder og arbejder efter metoder, man kun lidt kender til, men som er overordentlig effektive. Deres samarbejde er fuldkomment og deres organisation perfekt, og de anerkender én absolut hersker – men i livet er de fuldstændig frie. En sådan levemåde synes at være det logiske resultat af Deres lære. Benægter De, at dette er tilfældet? Eller drejer Deres krav sig snarere om den populære sammenblanding af sandhed med organiseret arbejde i menneskehedens tjeneste?

KRISHNAMURTI: De må allerførst forstå, hvad jeg mener med kollektivt og organiseret arbejde. De påstår, at der findes et okkult broderskab, som organiserer arbejdet for menneskeheden med det formål at fremme verdens velfærd. At antage, at der findes nogle, som besidder kundskab, som har erkendt sandheden, og som i kraft heraf anvender metoder, hvorom – som De selv siger – meget lidt er kendt, idet de vælger særlige hjælpere og budbringere til at udføre deres arbejde, og idet de skaber værdifulde organisationer – for mig er en sådan antagelse baseret på en illusion, der fører til en skadelig udnyttelse af menneskeheden. . . .

»Star Bulletin, september 1931«

Kapitel 11

Sandheden om Krishnamurti

Et utal af kvidrende fugle vækkede mig næste morgen, og gennem vinduet så jeg dugdråberne på påskeliljerne skinne i solen. Men selv om jeg var tidligt på færde, kunne jeg ikke hamle op med Sir Thomas, for jeg så ham med sin sædvanlige kalot på hovedet gå ned ad gangen langs et stort blomsterbed. Fra tid til anden bøjede han sig ned for at undersøge en plante eller for at klappe en stor hund, som roligt fulgte ham. Lidt efter kom hans niece og gav ham et kys, hvilket han gengældte med at klappe hende venligt på kinden. Derefter gik de sammen videre ned ad havegangen og forsvandt ud af syne ved en drejning af denne.

Der var endnu halvanden time til at vi skulle spise morgenmad, så jeg klædte mig langsomt på og fulgte derefter min værts eksempel med at gå tur i parken. Jeg følte mig så stærkt draget mod den

gamle herre, at jeg håbede, jeg ville møde ham. Samtidig var jeg lidt bange for at kunne forstyrre ham. Jeg blev imidlertid skuffet og så ham ikke igen før til frokost.

Den frokost blev en mindeværdig begivenhed. Vi var kun fire til bords: Sir Thomas, J. M. H., jeg selv og en af de unge mænd. Sidstnævnte var lidt forsinket og kom først, da vi sad ved bordet. I hånden holdt han Krishnamurtis Star Bulletin. Han åbnede bladet og rakte det til Sir Thomas, idet han pegede på en bestemt passage. Den gamle herre læste det uden kommentarer og rakte det videre til J. M. H., som kastede et blik derpå. Dernæst smilede han betydningsfuldt til Sir Thomas og lagde bladet bort. Jeg var imidlertid ikke til sinds at lade en sådan lejlighed slippe fra mig. Endelig kunne jeg måske få en virkelig autoritær udtalelse om den omdiskuterede Krishnamurti.

»Star Bulletin . . . det holder jeg selv, men som De ser, tror jeg stadig på Mestrene,« sagde jeg smilende.

»Det glæder mig, at nogen gør det,« bemærkede Sir Thomas med en god portion ironi. »Kæreste, hvis Krishnamurtis ideer blev accepteret i hele verden, kunne adskillige af os lige så godt forsvinde til andre planeter.«

Jeg spidsede øren og så hen på J. M. H., som stille sagde: »Et sandt ord . . . « og overlod det til mig selv at fuldende sætningen.

»Så formoder jeg, Sir Thomas, at De ikke helt bifalder Krishnamurtis metoder?« vovede jeg at spørge.

»Han har desværre ikke haft nogen egentlig metode, siden han gennemgik Arhat-indvielsen og ophørte med at være medium for

Herren Maitreya.*) Det havde været bedre, hvis han helt havde trukket sig tilbage fra det offentlige liv for at meditere i ensomhed, således som en Arhat gjorde det i tidligere tider.«

»Jeg ved ikke ret meget om denne Arhat-indvielse,« hviskede jeg til min sidemand.

»Den går ud på, at Mesteren fratager eleven al vejledning, så denne selv må løse de vanskeligste problemer uden at have lov til at stille spørgsmål,« forklarede han. »Han må udelukkende støtte sig til sin egen bedømmelse af sagen, og begår han fejltagelser, må han selv bære følgerne.«

»Og hvad gjorde Krishnamurti så?« indskød min vært, som åbenbart havde hørt os. »Som en tjener, der véd, han snart vil blive sagt op, sagde *han* op først. Han afskar sig med andre ord fra den Hvide Loge og tog afstand fra os alle.«

»Ulykkeligvis forledte han andre, der stod langt under ham i åndelig udvikling, til at gøre det samme,« tilføjede J. M. H. »I stedet for at videregive den nye lære, som er så hårdt tiltrængt, unddrog hans sig det ansvar, han havde som profet og lærer, ved at hjemfalde til en tidligere inkarnation og sin races ældgamle filosofi, som I kender, men som i den nuværende cyklus er uden nytte for den vestlige verden.«

*) Herren Maitreya er Ham, der én gang hvert andet årtusind år opfylder sin mission som Verdenslærer ved at overskygge et specielt forberedt medium, så dette kan videregive en ny lære, der passer til menneskehedens fremtidige udvikling. Sidste gang, for to tusinde år siden, blev Jesus hans medium og helligede sig ganske formålet, da han blev tredive år gammel. En lignende skæbne var forudbestemt for Krishnamurti.

»Så er det altså rigtigt, at han lærer Advaita?« udbød jeg.

Han nikkede bekræftende.

»De mennesker, han taler til, tror, de modtager et nyt budskab, og derfor tillægges det en overdreven vægt,« bidrog Sir Thomas til diskussionen. »Det budskab, han skulle have bragt, undlod han at bringe eller bragte det kun delvis. Ingenting om kunst, ingen plan for den nye underrace, opdragelsesplanerne blev opgivet og i stedet for alt dette: Advaita, en filosofi for chelaer og en af de lettest misforståede veje til frigørelse.«

»Skal vi deraf slutte, at Krishnamurtis mission har været en fuldstændig fiasko?« spurgte jeg.

»Min ven, De stiller mange spørgsmål,« sagde den gamle herre. »Hvad vil De bruge svaret til, hvis vi giver Dem dem?«

Jeg var på nippet til at komme med en undskyldning, men følte mig i stedet tilskyndet til at sige, hvad jeg tænkte. »Sir Thomas,« svarede jeg, »på grund af Krishnamurti er mange mennesker dybt bedrøvede. Hvis De vil være så elskværdig at oplyse mig en smule, kan jeg måske blive i stand til at oplyse dem.«

»Godt,« udbød han, »motivet er rent; Deres spørgsmål vil blive besvaret.«

Jeg begyndte at udtrykke min taknemlighed, men han vinkede mig af med en venlig håndbevægelse og fortsatte:

»Den, der forsøger at undervise i Advaita, og som undlader at benytte sanskritbetegnelser, får ikke held med sig. Sanskritordene skaber en okkult vibration, som mistes, hvis de bliver oversat. Vestens ord egner sig ikke til at beskrive subjektive bevidstheds-tilstande, fordi deres tankeforbindelser hovedsagelig er verdslige.«

Han standsede et øjeblik for at spise; så tilføjede han: »Min Broder Koot Hoomi udtrykte sig helt korrekt, da han sagde, at Krishnamurti har ødelagt alle de mange stiger op til Gud, medens hans egen vedbliver at være ufuldstændig.«

»Selv om den var, ville den aldrig passe til alle typer,« indskød J. M. H.

»Og da den er ufuldstændig, kan den føre til uforudsete farer for dem som forsøger at klatre op ad den,« fortsatte den gamle herre. »Fare nummer eet: Krishnamurtis forkastelse af hævdvundne definitioner og klassifikationer berøver disciplen en sand værdimålestok. Fare nummer to: At klatre op ad hans stige nødvendiggør konstant meditation, hvilket igen nødvendiggør konstant beskyttelse af en Guru – og en Guru tillades ikke af Krishnamurti,« sluttede han med et blink i øjnene.

»Er en Gurus beskyttelse altid nødvendig ved meditation – jeg mener, selv når den kun praktiseres i kort tid ad gangen?« spurgte jeg.

»Kortvarige meditationer kan naturligvis foretages sikkert uden hjælp af en Guru,« svarede J. M. H., »men, som Sir Thomas siger, kan langvarige meditationer føre til bevidsthedstilstande og udflugter til andre planer, hvor Mesterens vejledning er absolut påskrevet. En anden svaghed ved den pseudo-Advaita, Krishnamurti udbreder, er, at han henvender sig til personligheden, mennesket på det fysiske plan, som om denne var monaden, eller i det mindste egoet. Naturligvis er monaden, den guddommelige gnist, absolut væren-videnlyksalighed og derfor fri i al evighed, men dette betyder ikke at personligheden hernede, som begrænses af

tilsyneladende endeløse karmiske vanskeligheder, kan dele dennes bevidsthed, eller blot bevidstheden hos egoet – forbindelsesleddet mellem personligheden og monaden. Jeg er bange for, at Krishnamurtis Advaita-lære, som ikke må forveksles med den anerkendte form for denne ædle filosofi, ikke vil føre til noget som helst for sine tilhængere, undtagen måske til hykleri og selvbedrag.«

Sir Thomas nikkede bifaldende og sagde: »Og efter at have forledt dem til at tage afstand fra alle Mestre, afslår han selv at være Guru for dem.« Den gamle herre tav et øjeblik, så rystede han sørgmodigt på hovedet. »De er børn, der græder i et åndeligt mørkes nat, og der er ingen til at trøste dem. Han, som kunne hjælpe, vil ikke, og vi, der gerne ville hjælpe, kan ikke, for tvivl har forgiftet deres tro på selve vores eksistens. Det er ikke så underligt, at Koot Hoomis ansigt ser lidt bedrøvet ud.« Han vendte sig mod den store hund, som med en bemærkelsesværdig selvbeherskelse havde siddet fuldkommen rolig under alt dette og stirret på ham. Idet han klappede dyret, sagde han: »Min ven, om så kongen selv fortalte dig, at din Mester var overflødig, tænker jeg ikke, du ville tro ham, vel?«

Hunden logrede med halen og gned sig på en rørende måde mod Sir Thomas' knæ.

Det var det billede, jeg aldrig ville glemme: Det smukke værelse med egetræspanelerne, de gamle malerier, det lange munkeagtige spisebord, solen, der skinnede ind gennem de ruderformede vinduer og endelig denne elskelige og særprægede gamle herre med sin fløjskalot på hovedet og sin trofaste følgesvend ved siden. Jeg var

hensat til en verden, hvor tudende automobilhorn, kaos og hast kun forekom at være et mareridts skurrende banaliteter.

Dog, midt i denne fredelige atmosfære fra en svunden verden arbejdede usynlige kræfter, som ledede og kontrollerede menneskehedens udvikling. Hvor følte jeg mig bæret over, at Sir Thomas stolede tilstrækkeligt på mig til ikke længere at skjule, at han var en Mester.

Tjeneren var kommet ind for at servere næste ret og havde igen trukket sig tilbage. Jeg havde lagt mærke til, at han kun kom, når han blev tilkaldt af ringeapparatet ved siden af Sir Thomas. Øjensynlig var samtalen selv under måltiderne ofte af en art, der var for betydningsfuld til at måtte overhøres af uvedkommende.

Jeg havde stadig nogle spørgsmål at stille vedrørende Krishnamurti, men var et kort øjeblik i tvivl om, hvorledes jeg skulle formulere dem uden at synes indiskret. »Tillader De,« spurgte jeg min vært, »at jeg genoptager det emne vi diskuterede?«

»Hvad? Nye spørgsmål?« sagde han med påtaget strenghed. »Næste gang kommer De vel med et helt spørgeskema. Hvad vil De nu vide?«

»Erindrer De, at jeg spurgte om Krishnamurtis mission måtte betragtes som en total fejltagelse?«

»Ganske rigtigt! Den var en succes medens han endnu var overskygget af Verdenslæreren, som jeg antydede før – derefter en fejltagelse. Han udførte godt arbejde ved at lære folk at bruge deres egen forstand og ved at vise dem . . .« Her afbrød han sig selv og

vinkede med hånden til J. M. H. »Kom nu! Kom nu!« sagde han med et glimt i øjet, »han er Deres chela, og De lader mig gamle mand gøre alt arbejdet!«

»Han er i bedre hænder end mine,« sagde J. M. H. leende. Ikke desto mindre fortsatte han: »Krishnamurti kom for at opløse den gamle tingenes orden som forberedelse til den nye; men han opløste for meget af den gamle og forberedte ingenting til den nye. Imidlertid er det slut med den gamle orden, og den kan ikke vækkes til live igen. Den tid er forbi, hvor man blindt adlød lederne – frelse kan ikke opnås ved blot at tilbede personligheder og acceptere alt, hvad disse siger, som et evangelium – at acceptere er ikke nødvendigvis at forstå. Selv en så ophøjet skikkelse som Herren Buddha sagde: »Tro ikke alt, blot fordi jeg siger det.«

»Krishnamurti kan betegnes som en forløber, der er brug for i denne særlige cyklus,« indskød Sir Thomas, »men han er ikke Verdenslæreren. Vi venter ikke Verdenslæreren før mod slutningen af århundredet.«

»Jamen, hvorfor skulle selv en forløber . . .« begyndte jeg.

»Hvem kan bedømme en anden uden at kende hans vanskeligheder,« afbrød Sir Thomas mig. »En karakter har sine mangler. Behøver jeg at spørge, om De nogensinde har hørt *Parsifal*? Nej, for De elsker musik, ligesom jeg gør. Krishnamurti er udstyret med en Parsifal-lignende enfoldighed. Fordi *han* er nået til en vis bevidstheds- og udviklingstilstand, kan han i sin beskedenhed ikke se, at andre ikke er nået fuldt så langt. Derfor giver han andre forskrifter, der kun egner sig for ham selv.«

Sir Thomas rejste sig fra sin højryggede stol og sagde henvendt til hunden:
»Kom, lad os gå en tur i haven og hilse på påskeliljerne, før min gæst ankommer.
Klokken fire i biblioteket,« tilføjede han til J. M. H. og gik ud.